

1. UVOD

Kao Dan pobjede nad fašizmom ali i kao Dan Evrope proslavlja se 9. maj kada je 1950. godine Robert Šuman, tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske predstavio plan o stvaranju onog što će se poslije nazvati Evropska zajednica za uglj i čelik. To je bio početak integracije evropskih zemalja. Od tada do danas evropski integracioni procesi tekli su, u prosjeku, uzlaznom putanjom. Horizontalno, šireći se na sve većem geografskom prostoru, i vertikalno, u smislu produblivanja i jačanja zajedničke spoljne politike na sve veći broj oblasti.

Za studenta kojemu je oblast zajednička spoljna politika EU i bezbjednost i odbrana po ugovoru iz Mاستrihta, naročito ako student živi u nekoj od zemalja bivše Jugoslavije je svakodnevica u njegovoj težnji ka boljem životu. U stručnim i naučnim krugovima Evropska unija je široko zastupljena tema na prostoru zemalja koje teže da postanu njeni punopravni članovi. Literatura je sve bogatija sadržajima vezanim za EU iz raznih oblasti (politike, prava, ekonomije, ekologije, ljudskih prava, tehnologije, poljoprivrede i tako dalje).

Takođe, svi mediji pružaju mogućnost javnosti da konstantno prati informacije, direktno ili indirektno vezane za Evropsku uniju. Uprkos tome, građani nemaju pravu predstavu šta ona predstavlja, a i ako je imaju, uglavnom je ispunjena predrasudama i zabludama. Iako se u radu ne analizira proces priključenja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji, za BiH vjerovatno ne postoji bolji primjer od Evropske unije kako prevazići unutrašnje sukobe. Upravo to može poslužiti kao inspiracija za dublje istraživanje proces integracija zemalja Evropske unije. Sadržaj rada teži da pruži jasniju sliku zašto je Evropska unija specifična i koji su razlozi njenog nastanka i postojanja, prvenstveno sa ekonomskog aspekta.

Rad se sastoji iz nekoliko cjelina u kojima analiziram EU od njenog osnivanja pa i kroz vrijeme, prikazuju se razlozi i motivi za prenošenje suvereniteta na zajedničke institucije, ali i problemi koji su postojali u prošlosti kao i oni aktuelni.

Cilj ovog rada je da prikaže na koji način je ideja jedinstvene Evrope uspjela da se konkretizuje i opstane do danas. Faktori koji bi u budućnosti mogli ugroziti projekat jedinstvene Evrope takođe se analiziraju u sklopu ovog djela.

Politika konkurencije i industrijska politika posmatraju se kroz prizmu jedinstvenog evropskog tržišta, projekta koji je Evropskoj Uniji, tada Zajednici omogućio izlaz iz nastale ekonomske krize 70-ih i 80-ih godina.

Zanimljivo je vidjeti kako se ostvarivanje jedinstvenog tržišta odrazilo na politiku konkurencije i industrijsku politiku. Sa ekonomskog aspekta prikaže koliko je proces integracija svrsishodan i u nekim situacijama neminovan, kao što je to bilo prilikom stvaranja jedinstvenog tržišta.

Zatim se u nastavku pokušava dati odgovor na pitanje da li je EU država ili međunarodna organizacija. Jasnog odgovora na to trenutno nema. Moj odgovor na ovo pitanje je samo jedan naivan, ali nadam se originalan pokušaj predstavljanja Evropske unije i to kao inovacije u okviru međunarodnog javnog poretka.

Nakon toga, preko brojčanih pokazatelja prikazuje se snaga Unije kroz njen trgovinski i ekonomski potencijal ogleda se spoljna politika EU jer je tako i zasnovana i nastala. Komparativni prikaz sa ostalim svjetskim ekonomskim silama odgovara na pitanje gdje je trenutno Evropska unija prema osnovnim ekonomskim pokazateljima. To može da bude jasan odgovor na pitanje zašto se zemlje integrišu i prihvataju ugovore zajedničke spoljne politike EU kao i ugovore iz bezbjednosti i odbrane.